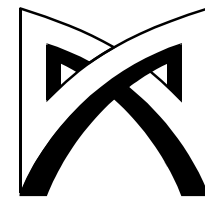

Voiko henkilöstökuluissa enää säästää

Timo Sinervo

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

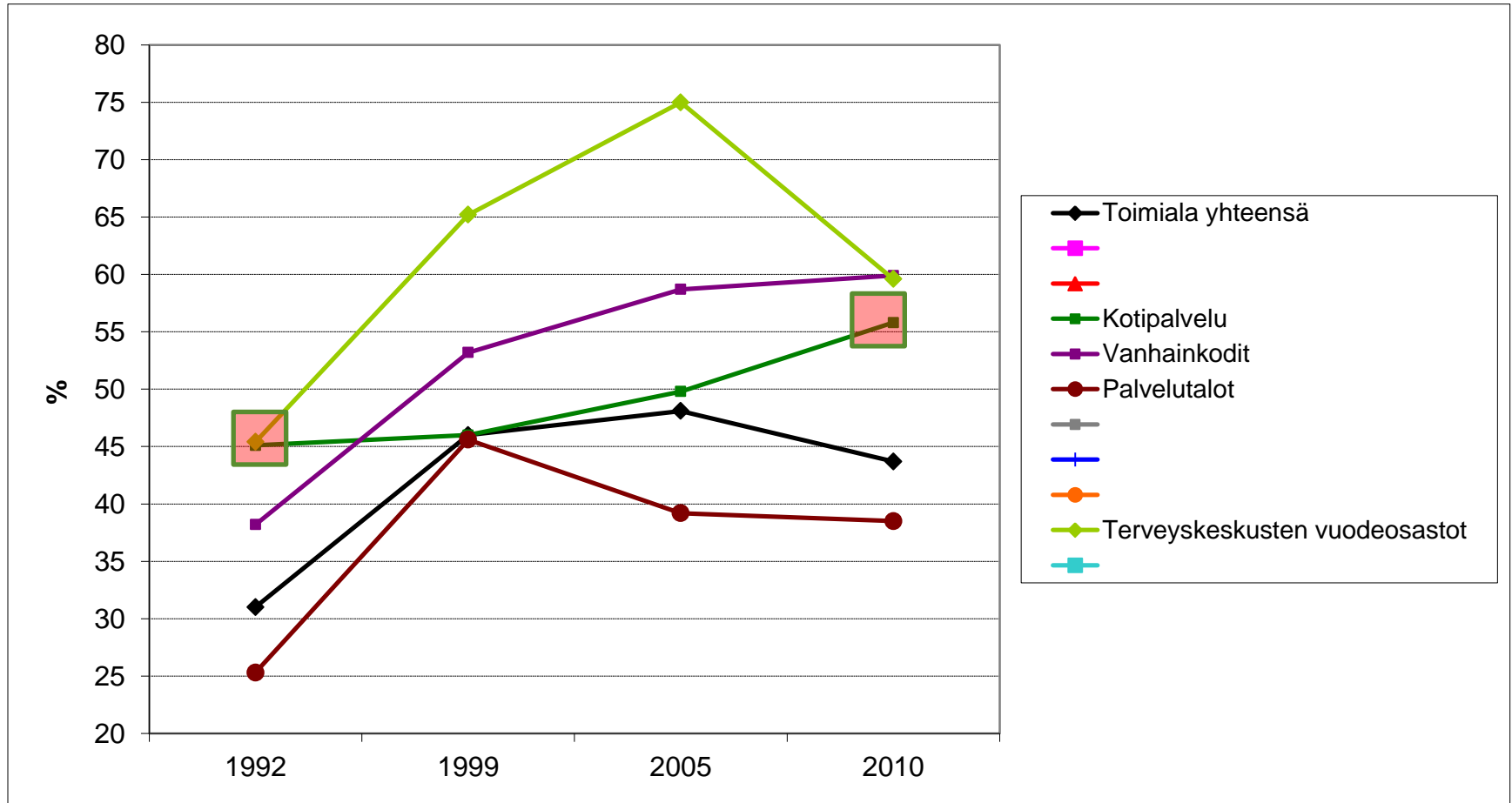
Työsuojelurahasto
Arbetarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

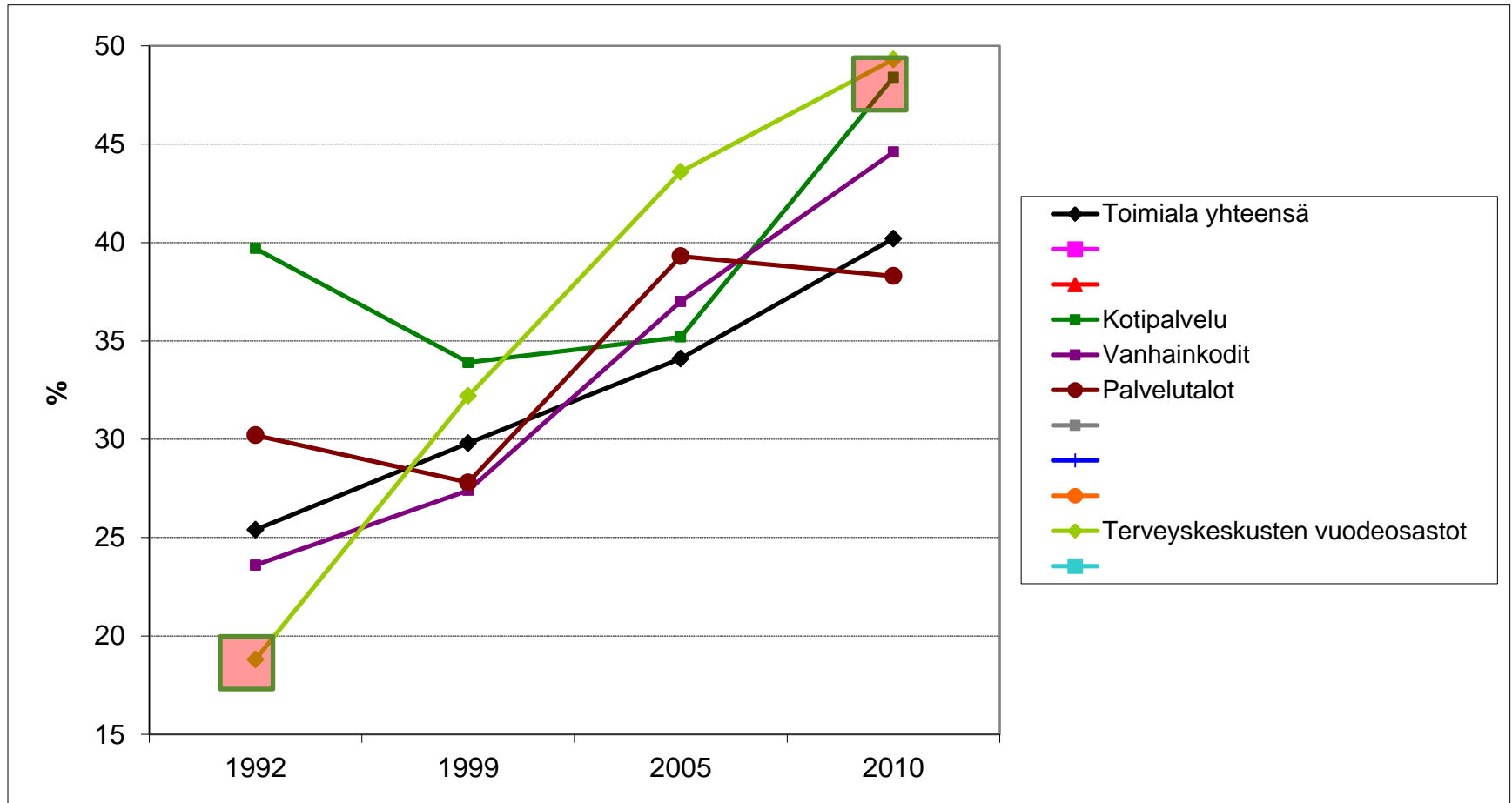
Taustaa

- Tämän hankkeen sekä mm. Kröger et al. tulokset osoittavat, että kotihoidon henkilöstö on varsin kuormittunutta, myös sairauspoissaolot kertovat karua kieltä
 - Nyt kotihoidon kuormitus on ylittänyt laitoshoidon kuormituksen
- Viestit kentältä kertovat, että työtä ei ehdi tehdä kunnolla, käynnit liian kiireisiä ja työntekijät vaihtuvat
 - Onko kotihoidossa jo liian huonokuntoisia asiakkaita?
 - Kotihoidossa ja palvelutaloissa hoidetaan entistä huonokuntoisempia asiakkaita
- Laitoshoidosta tiedetään että esim. pienet, erikoistuneet yksiköt helpottavat kuormitusta, entä kotihoidossa

Kiireen kokemus työssä TTL

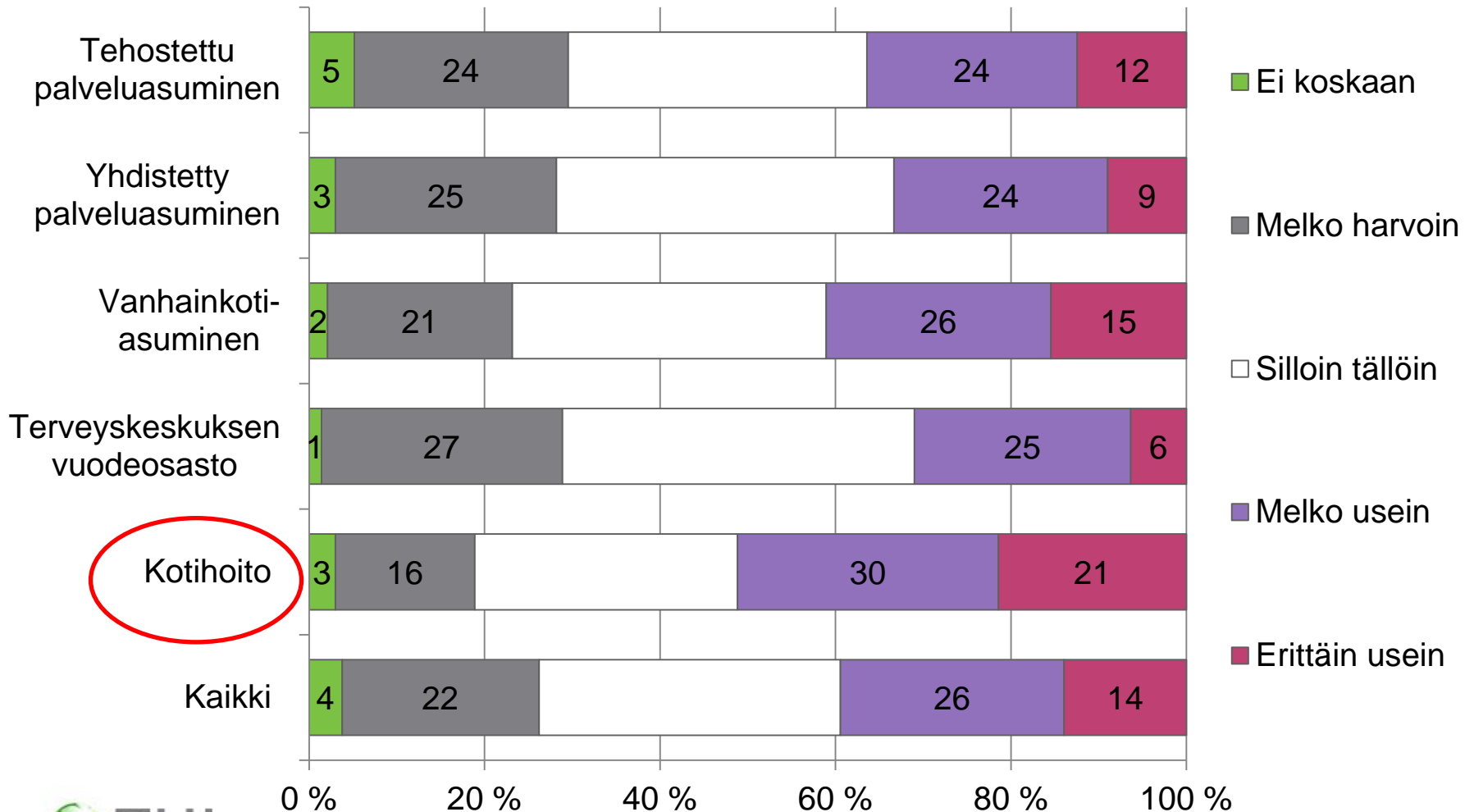

Asiakkaista koetun vastuun kuormittavuus TTL

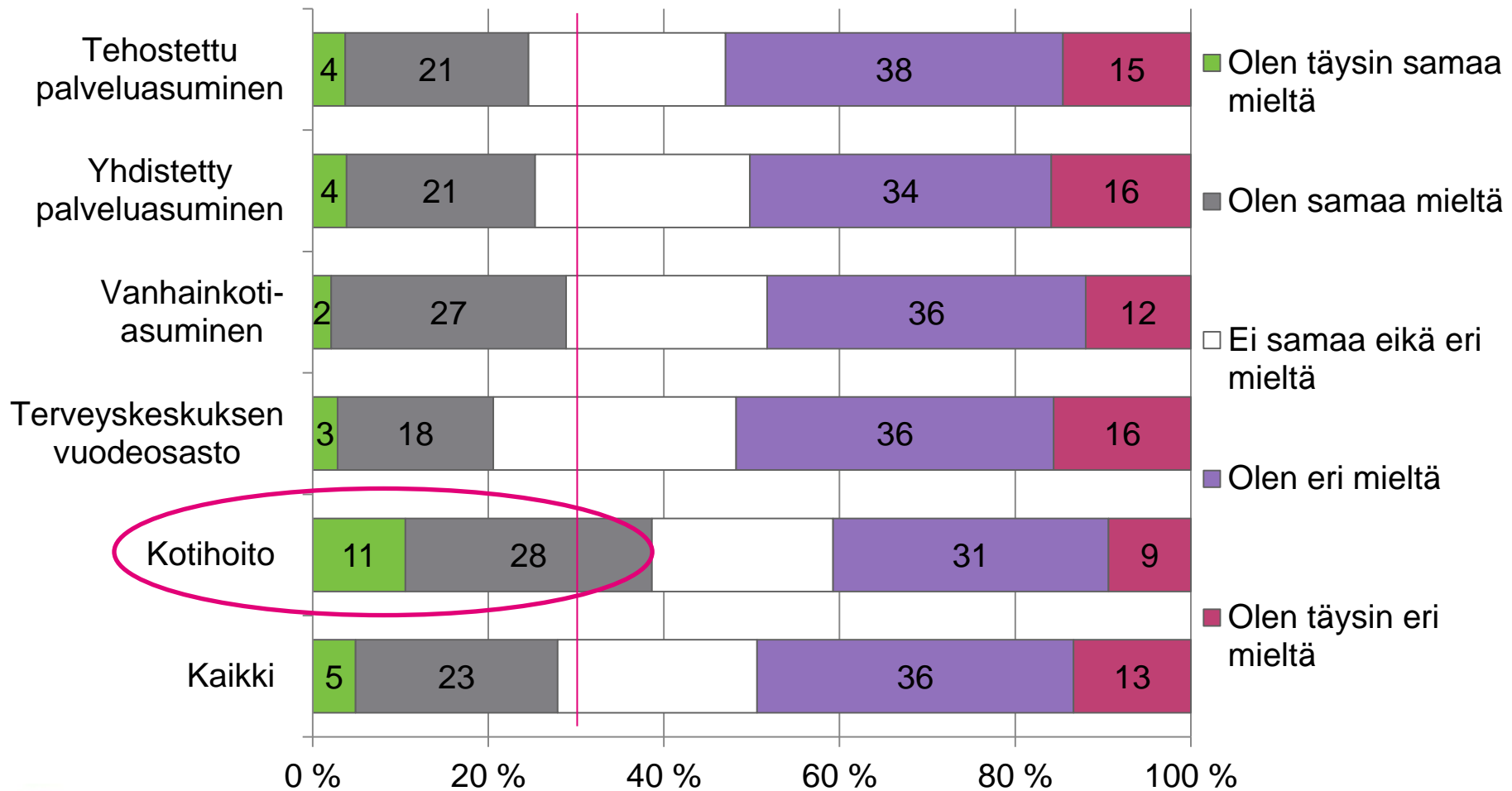

Lähde: Laine M. ym. 2011. Sosiaali- ja terveysalan työt 2010. Työterveyslaitos

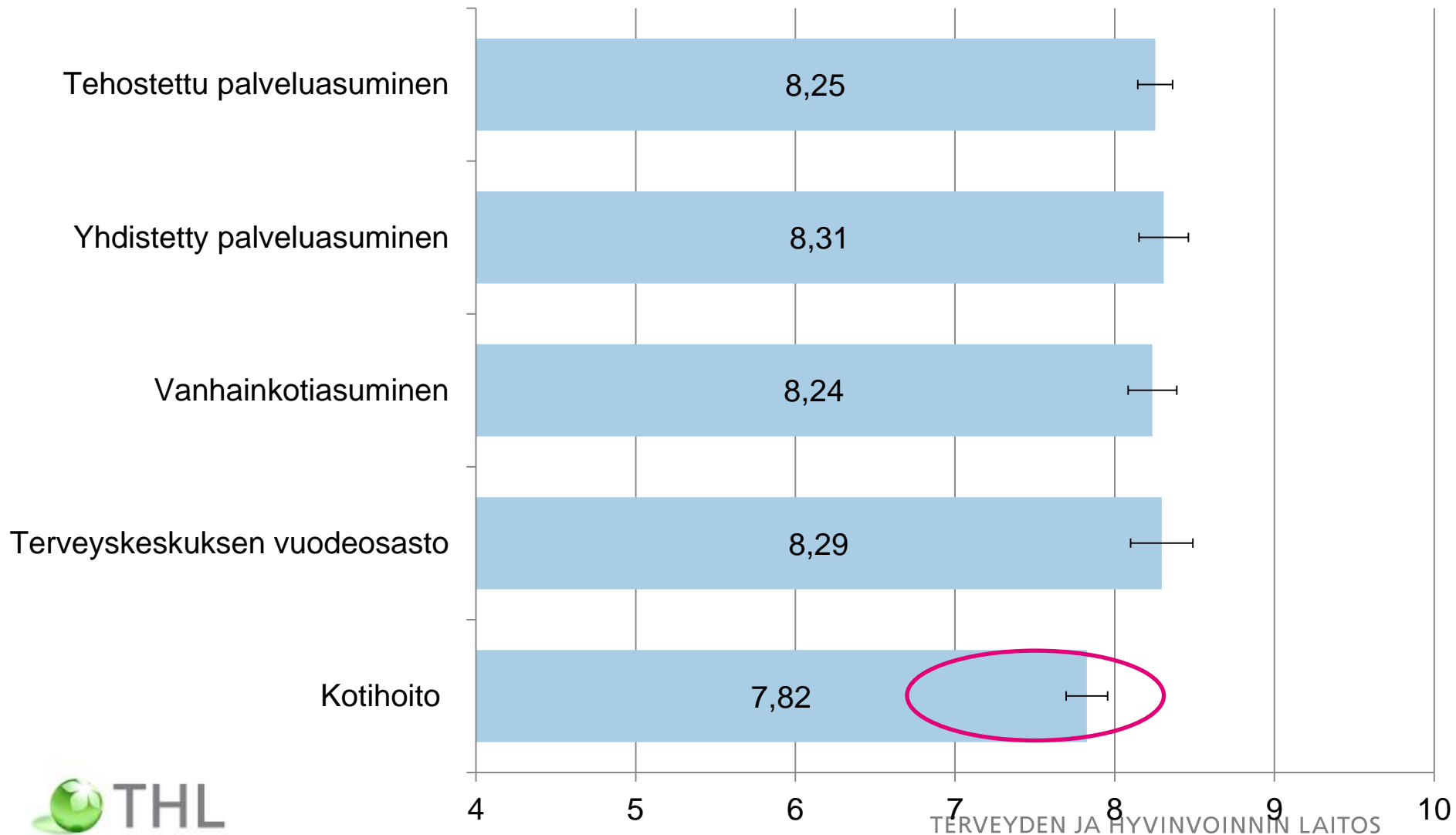
Kaikissa palvelumuodoissa kokemus siitä, että työtä ei ehdi tehdä niin hyvin kuin haluaisi, on melko yleinen

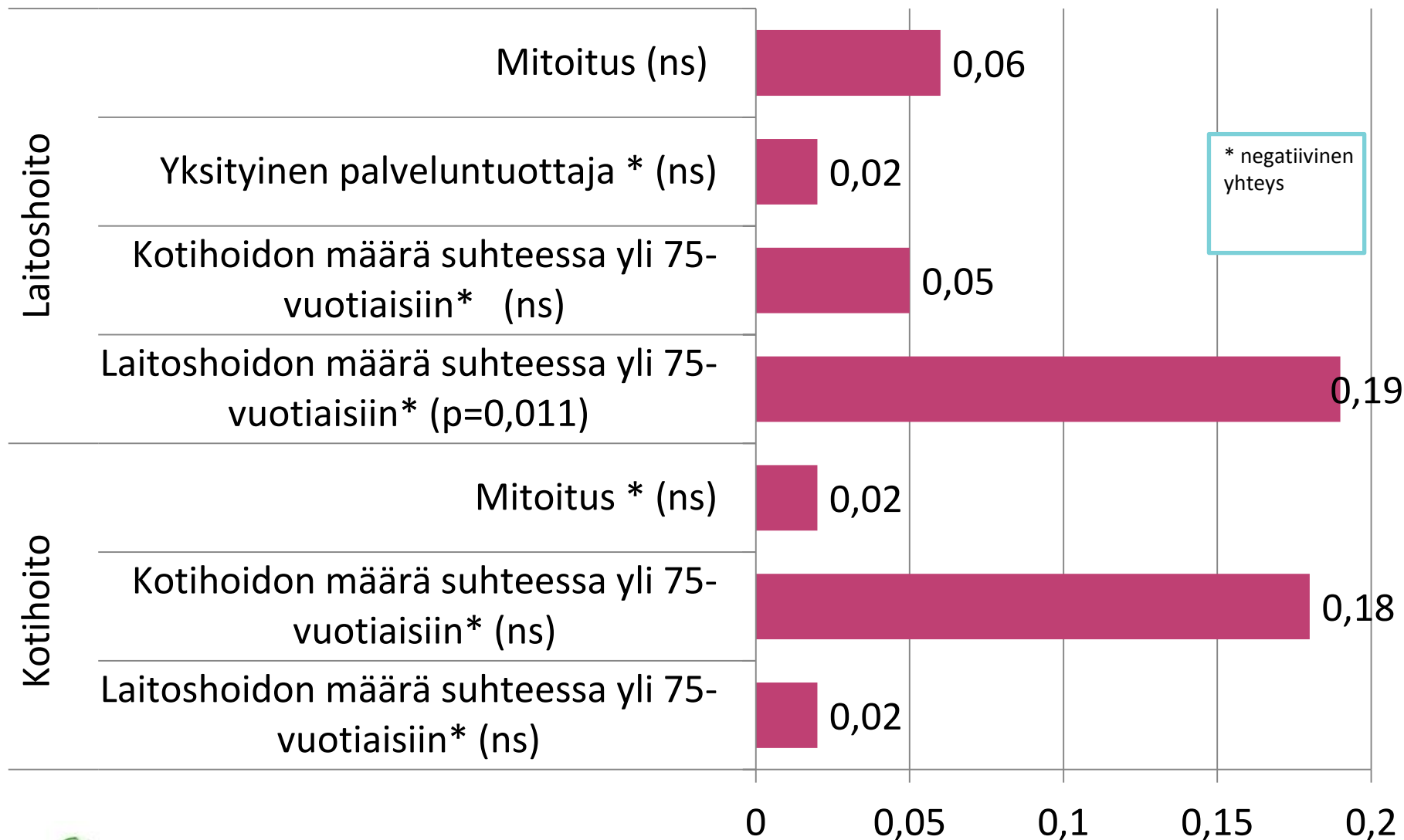
”Joudun toimimaan vastoin sääntöjä tai toimintaperiaatteita”

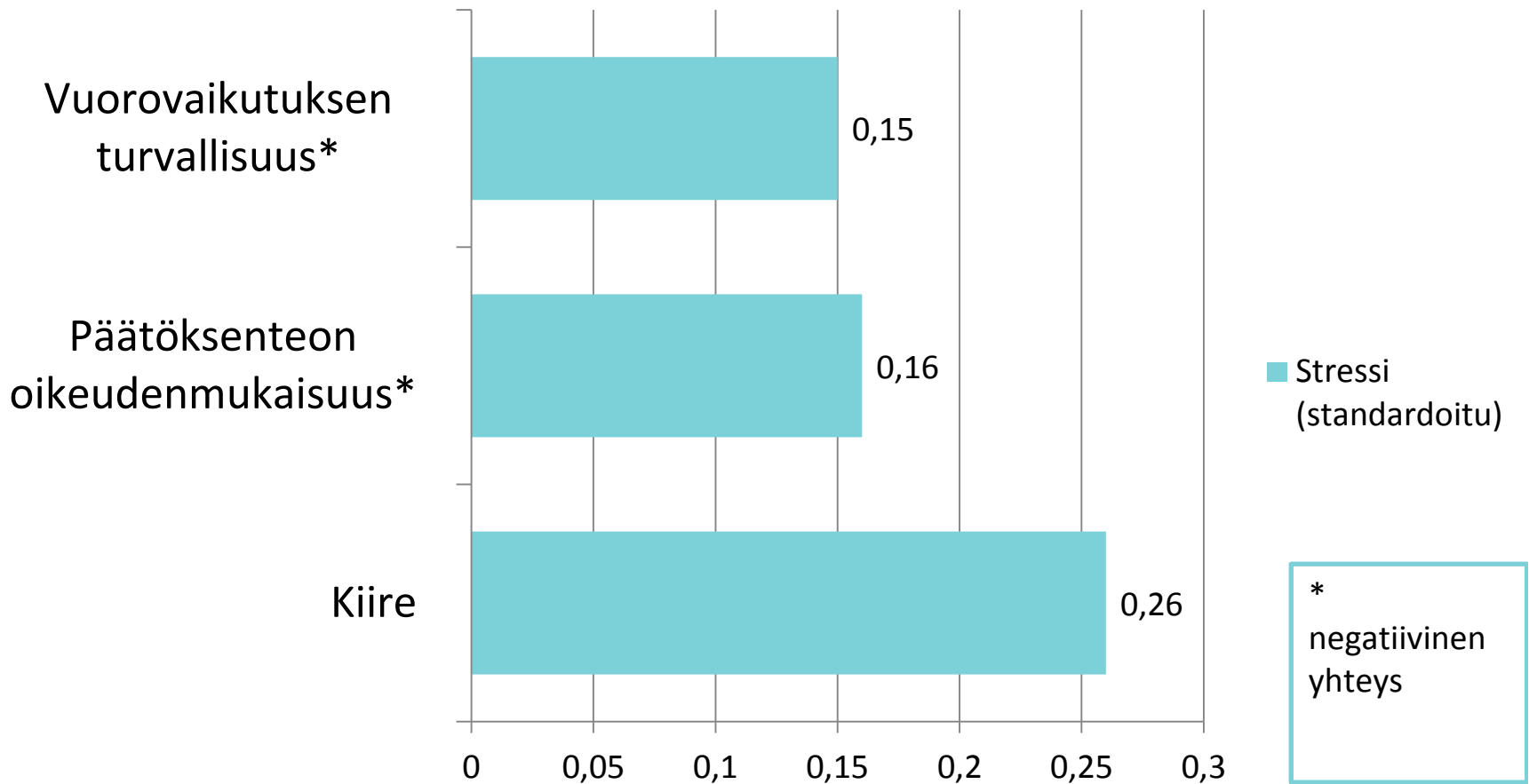
Kotihoidon henkilöstön arvio tuottamastaan palvelun laadusta oli heikompaa kuin muualla vanhuspalveluissa. Asteikko on kouluarvosana, 4 - 10

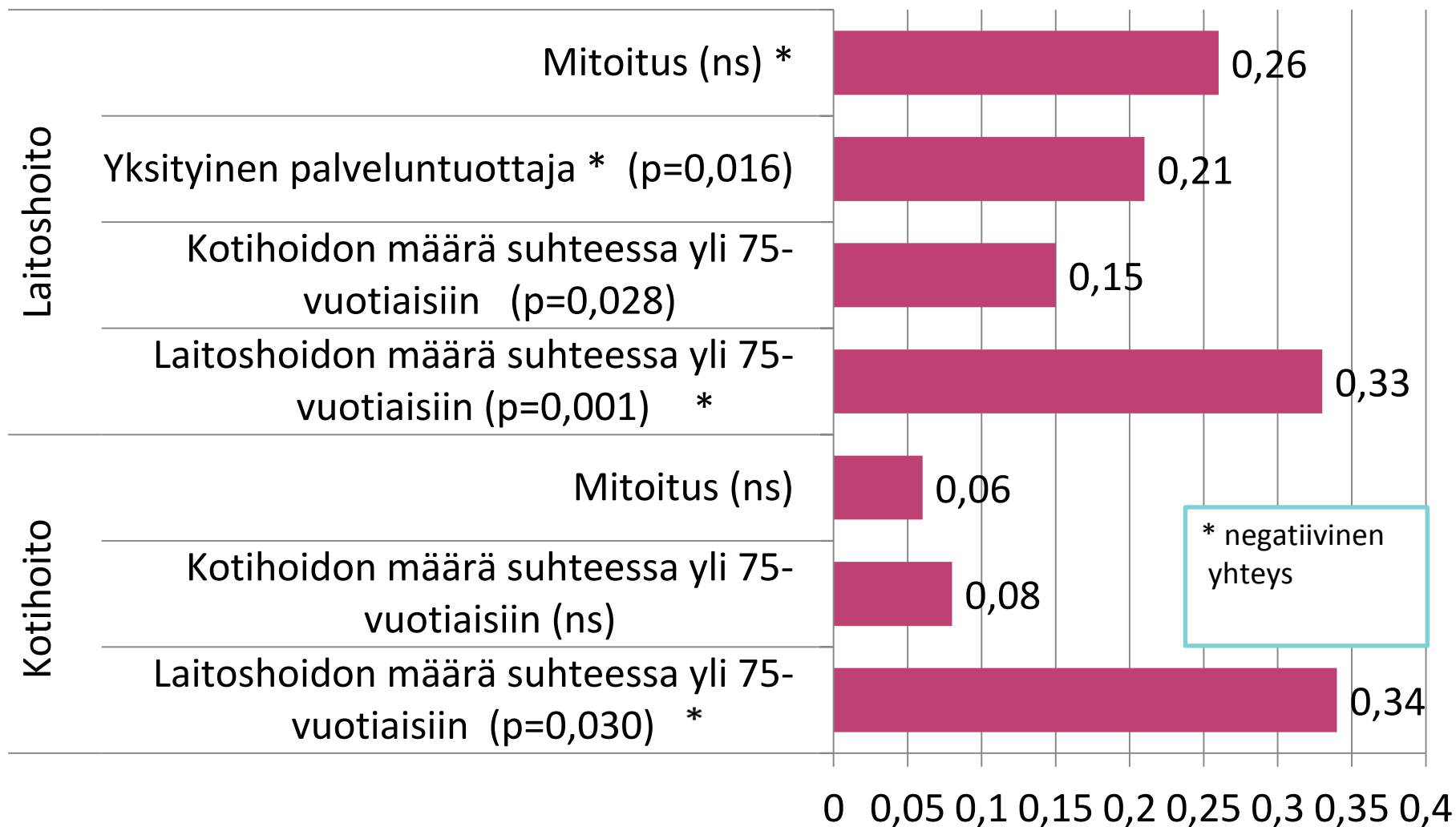
Stressiä selittävät tekijät

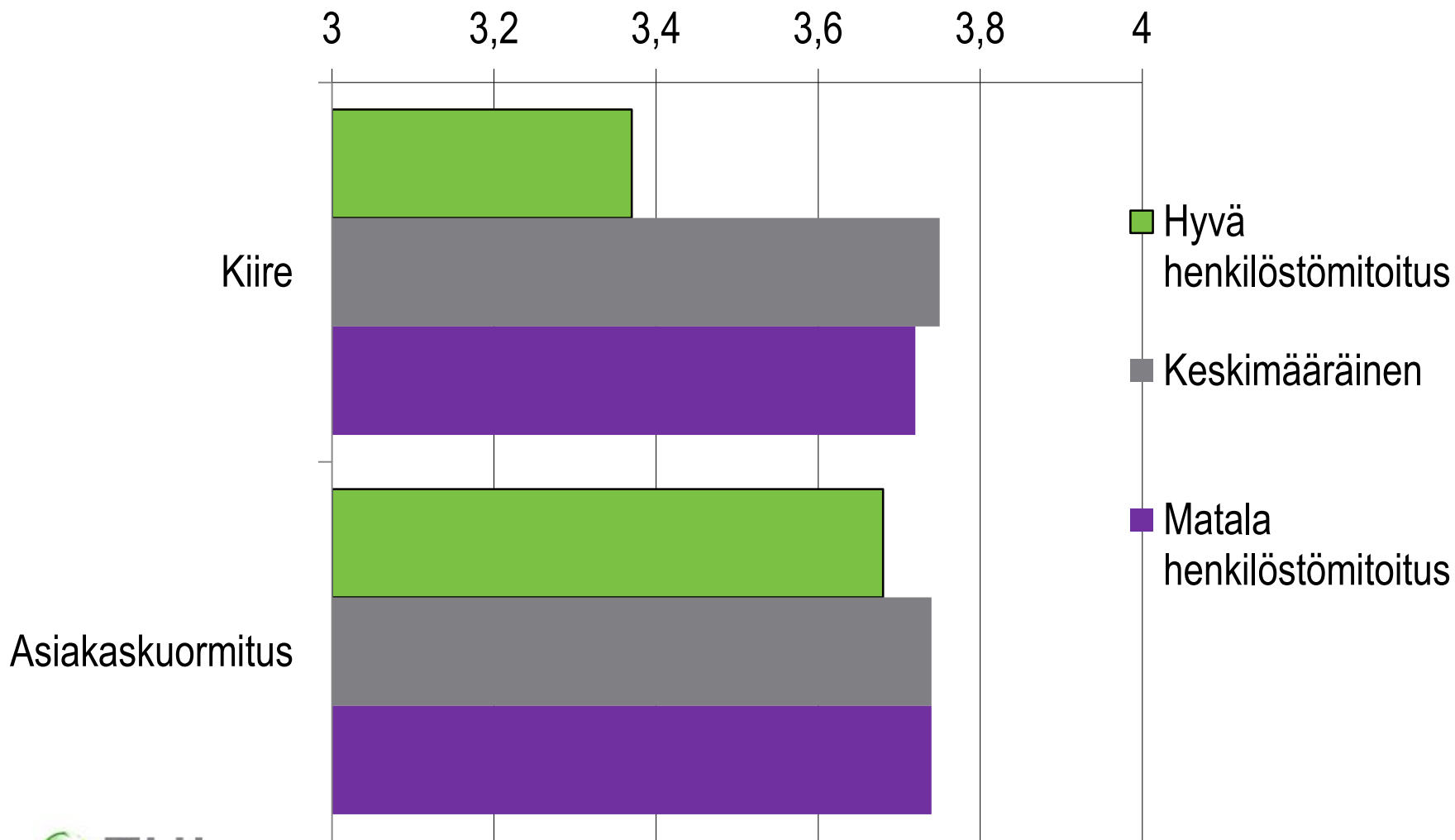
Kotihoidossa työskentelevien stressiin liittyvät tekijät

Kiirettä selittävät tekijät

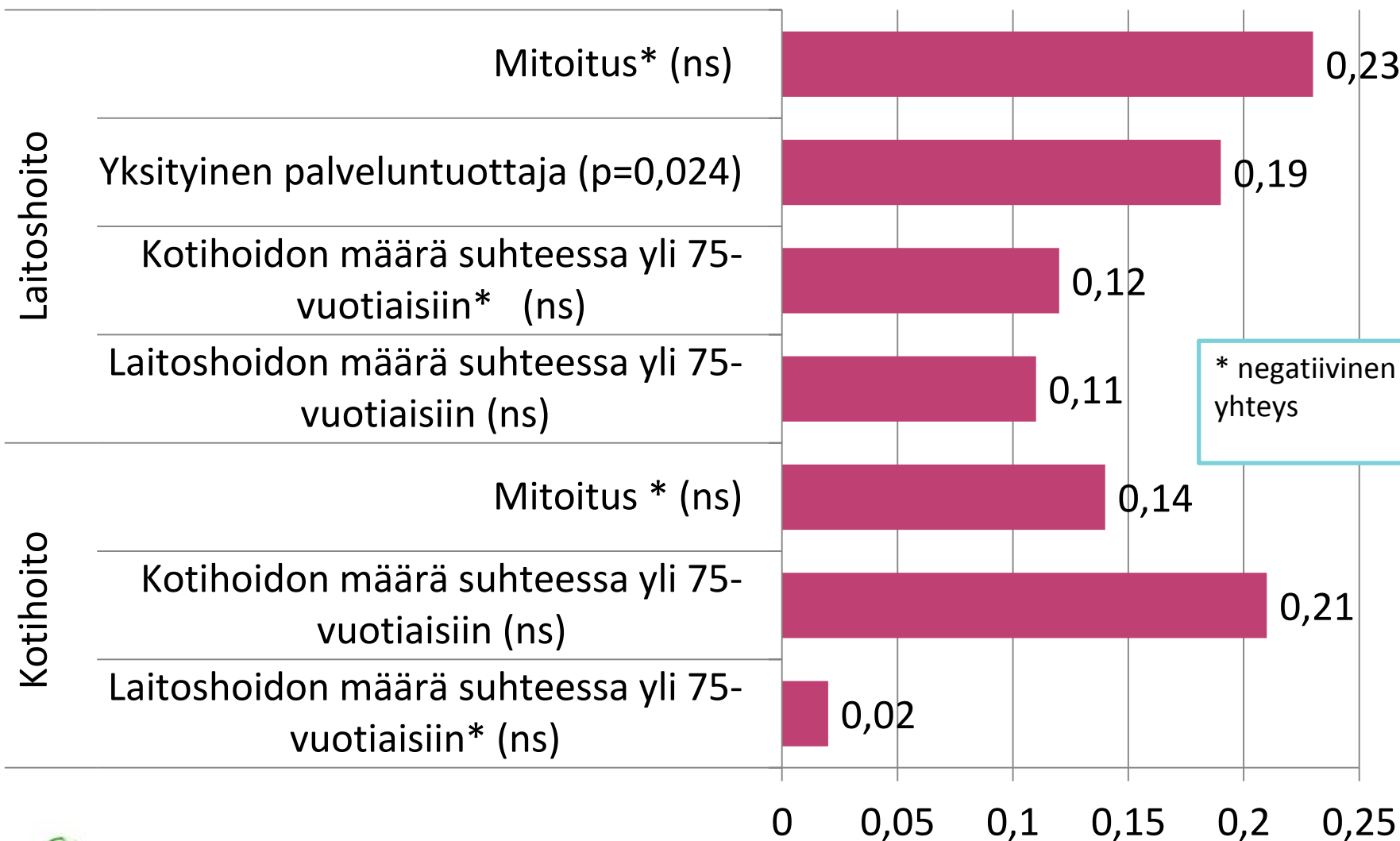
Henkilöstömäärä (käyntiä/työntekijä) ja kuormitus (kotihoito)

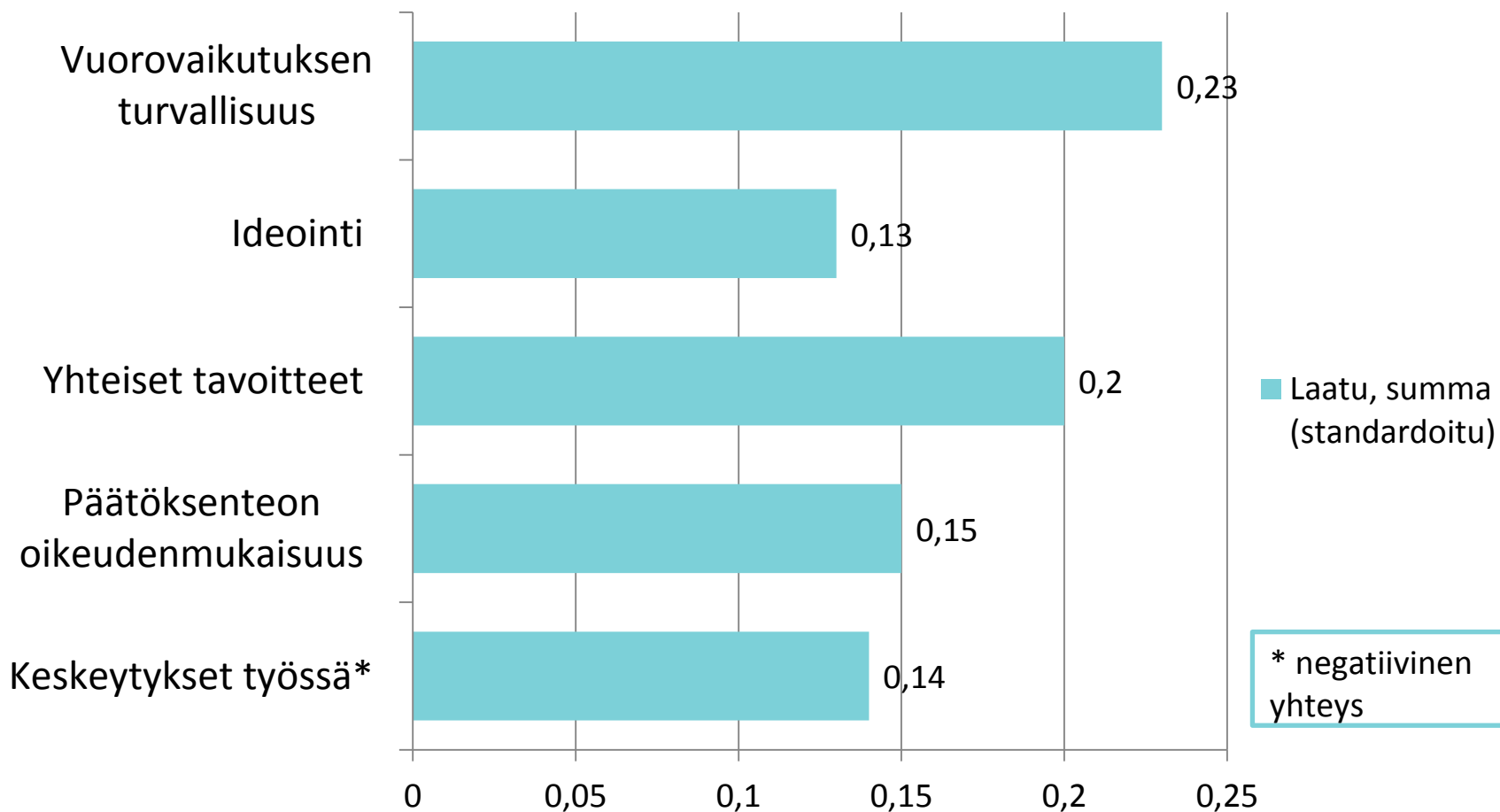
Kiireen 'koostumus'

- Vain osa liittyy henkilöstömäärään
 - Mutta yhteys on erittäin voimakas
- Suurempi osa jotakin muuta
- Työn organisointi, häiriöt
- Liukuhihnamaisuuden kokemus
 - Vältetään rutiineja, pieniä yksiköitä, ei pieniä ositettuja tehtäviä, joustavuus, kotihoidossa alueet suuria, asiakkaat vaihtuvat
 - Itseohjautuvat tiimit HUOM! Tiimityötä ei opita laittamalla ihmiset 'tiimiksi', vaatii ryhmältä paljon, samoin esimiestyöltä
- Selkeys, yhteiset tavoitteet, erikoistuminen
- Vaikutusmahdollisuudet, kykyjen käyttö vähentävät haitallisuutta

LAATU, Monta osatekijää

Kotihoidossa työskentelevien laatuarviot (monta osatekijää)

Yhteenveto

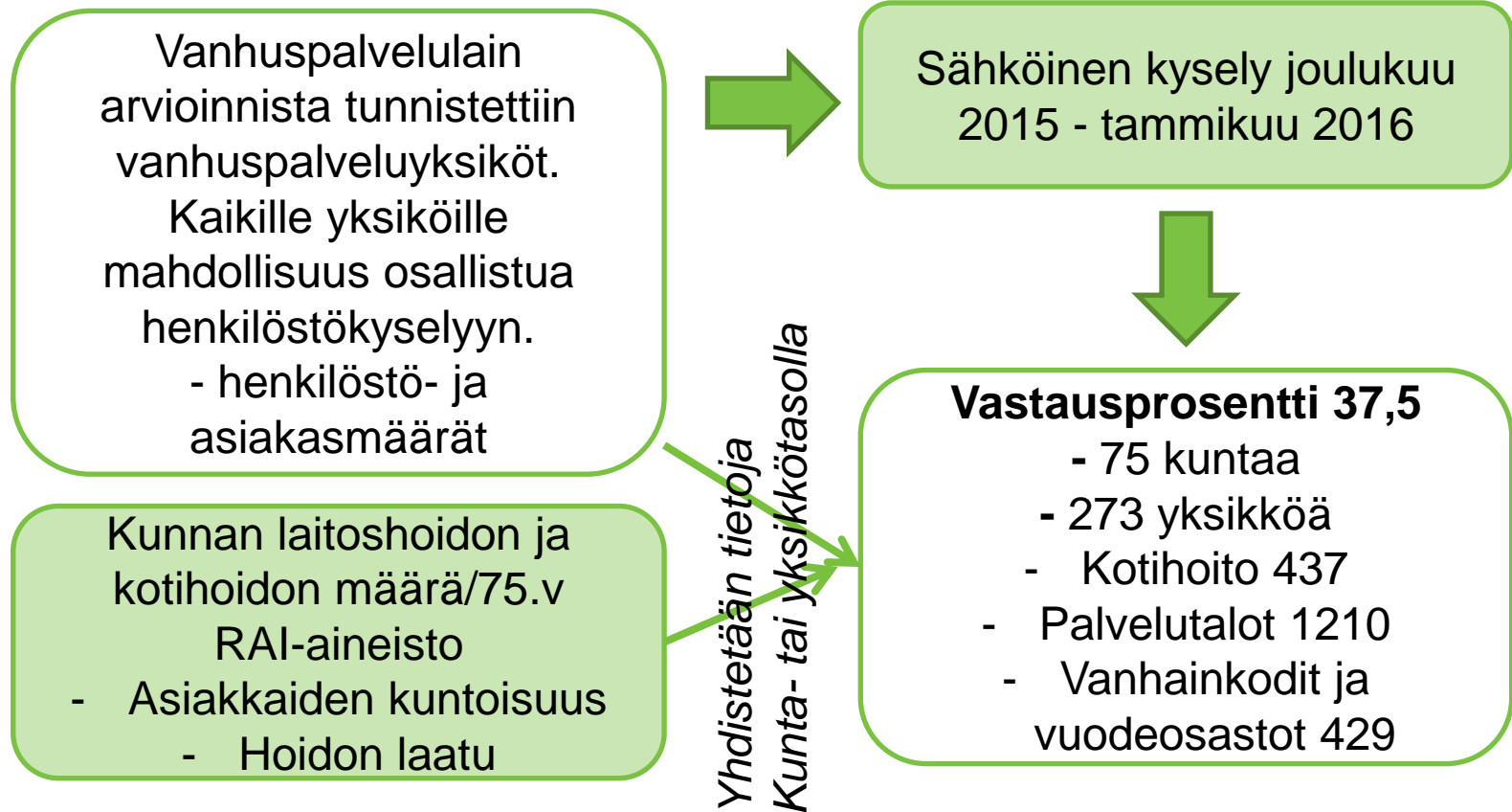
- Kotihoidon kuormitus lisääntynyt huolestuttavasti
 - Jatkuva kiire, ei mahdollisuutta tehdä työtä kunnolla
 - Laitoksissa työlle on joku jatkaja, kotona asiakas jää yksin, huoli
- Kotihoitovaltaisuus yhteydessä suurempaan kuormitukseen ja heikompaan laatuun
 - Selitysosuus kuitenkin pieni
- Kun laitoshoidon on purettu, ei ole vastaavasti panostettu kotihoitoon
 - Viimeisimmissä seurannoissa henkilöstömäärä lisääntynyt
- Henkilöstömäärä vain yksi tekijä, mutta olennainen perusta
 - Työn organisointi, tiimityö, johtaminen olennaisempia

Mahdollisuuksia

- Työaikakokeilut, työaika-autonomia
- Itseohjautuvat tiimityö
 - Ei helppo ratkaisu, edellyttää paljon tiimiltä, uudenlaista johtamista
 - Lupaava, mutta ei vielä tutkittu
- Resurssipoolit
 - Sijaisuuksia ja kuormituksen tasausta varten oikeasti erillinen tiimi
- Asiakastyön kohdennus aamupäivä → iltapäivä
- Resurssisuunnittelu, toiminnanohjausjärjestelmät
 - Työntekijät oikeassa paikassa
 - Toiminnanohjausjärjestelmät herättävät kritiikkiä, mutta myös kehuja, onko kyse käytöstä
 - Mahdollisesti ristiriita itseohjautuvuuden kanssa

Aineisto

- Kyselytutkimus (n=2103) vanhuspalveluiden työntekijöille

- Selitysmallit monitasomalleja, joissa otetaan huomioon yksittäisten vastaajien sekä organisaatioiden välinen vaihtelu

Lisätietoja

www.thl.fi/hela

Vehko, T; Sinervo T; Josefsson, K. [Henkilöstön hyvinvointi vanhuspalveluissa – kotihoidon kehitys huolestuttava.](#)

Tutkimuksesta tiiviisti 11, kesäkuu 2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

Tulossa raportti.

Tutkimuksen rahoittajina Työsuojelurahasto, Strategisen tutkimuksen neuvosto ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Tuulikki Vehko

puh. 029 524 7321

etunimi.sukunimi@thl.fi

Timo Sinervo

puh. 029 524 7231

etunimi.sukunimi@thl.fi

Twitter @SinervoTimo

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS